

Vergaderjaar 2016–2017

27 925

Bestrijding internationaal terrorisme

Nr. 603

BRIEF VAN DE MINISTERS VAN DEFENSIE EN BUITENLANDSE ZAKEN

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 24 november 2016

Met de artikel 100-brief van 9 september 2016 (Kamerstuk 27 925, nr. 597) hebben wij uw Kamer geïnformeerd dat Nederland en België gezamenlijk de mogelijkheid onderzoeken *Special Operations Forces (SOF) Advise & Assist (A&A)*-teams in te zetten in de strijd tegen ISIS in Irak. Met deze brief lichten wij de voorgenomen inzet toe.

Advise & Assist

Gelet op de ontwikkelingen in de strijd tegen ISIS en het feit dat het gewenste basisniveau van de Iraakse strijdkrachten inmiddels is bereikt, heeft de anti-ISIS coalitie de behoefte geuit aan zogenoemde SOF A&A-teams in Irak. Zoals in de artikel 100-brief van 9 september 2016 is gemeld, behelst A&A het adviseren en ondersteunen van door de coalitie geselecteerde eenheden van de Iraakse strijdkrachten, inclusief de Peshmerga. Hierbij draait het om de voorbereiding, uitvoering en evaluatie van gevechtsacties. Dit gebeurt onder meer op het gebied van operationele planning, leiderschap, het coördineren van vuursteun en het analyseren en verwerken van ervaringen uit operaties. Aandacht voor humanitair oorlogsrecht is hier onderdeel van. De teams geven training en advies aan eenheden dichtbij gevechtslocaties, maar nemen niet zelf deel aan gevechtsacties. Inmiddels leveren zes coalitiepartners dergelijke A&A-teams, namelijk Canada, Finland, Frankrijk, Italië, Verenigd Koninkrijk en de Verenigde Staten.

Gebleden is dat ook Nederland met de reeds in Irak aanwezige SOF-trainingsteams de gevraagde ondersteuning kan bieden. De teams kunnen naar behoefte van de Iraakse strijdkrachten en de Peshmerga worden ingezet in Irak.

Voorwaarden en Nederlandse inzet

Anders dan de huidige trainingen richt A&A zich op de ondersteuning van eenheden (vooral staven) op afstand, in de voorbereiding op en tijdens en na een gevechtssituatie. Om A&A te kunnen uitvoeren, is met België besloten op korte termijn de informatie- en inlichtingenpositie in Irak te verbeteren door een Belgisch-Nederlands plannings- en liaisonsteam en een inlichtingenfunctionaris in te zetten. Ook moeten de nodige logistieke voorbereidingen worden getroffen. Een voorwaarde voor de succesvolle inzet van A&A-teams is onder meer een eigen inlichtingencapaciteit met een *Intelligence, Surveillance* en *Reconnaissance* (ISR-)middel in de vorm van een *Unmanned Aerial Vehicle* (UAV). Enerzijds dient dit middel om zicht te hebben op de gevechtslocatie zodat de Iraakse eenheden kunnen worden geassisteerd bij de voorbereiding en uitvoering van acties. Anderzijds stelt het ISR-middel de A&A-teams in staat de veiligheidssituatie in hun directe omgeving te monitoren en te anticiperen op potentiële bedreigingen. Vanuit Nederland zullen twee RAVEN UAV-systemen worden ingezet. Op termijn zullen deze systemen worden vervangen door de PUMA UAV.

Het Nederlands-Belgisch SOF-team zal vanaf 1 december 2016 met de Amerikaanse en Canadese collega's, die in Irak al volgens dit concept werken, gaan meelopen om zich het A&A-concept eigen te maken. Nader overleg in de coalitie is nog nodig over de zelfstandig door het Nederlands-Belgisch team te begeleiden eenheden. Zodra die bekend zijn, wordt het Nederlands-Belgisch A&A-team ingezet.

Zoals besproken tijdens het algemeen overleg op 29 september jl. geldt het principe dat Nederlandse eenheden alleen worden ingezet als de medische evacuatie is gewaarborgd.

Balans in de missie

De totale Nederlandse bijdrage aan de missie in Irak richt zich op twee doelgroepen: de militaire eenheden van de Peshmerga in Erbil en eenheden van de Iraakse *Special Operation Forces* (SOF) in Bagdad. De bijdrage aan de coalitie blijft met de voorziene uitbreiding van SOF A&A-taken binnen het gestelde personeelsplafond, verdeeld over Erbil en Bagdad. Om te voorzien in de resterende behoefte aan trainingen van de Iraakse SOF in Bagdad, zal daar een Belgisch/Nederlands trainingselement van ongeveer vijftien personen aanwezig blijven. Daarmee blijft Nederland investeren in de instructeursopleiding en de officiersopleiding (*leadership*).

Financiën

De additionele uitgaven voor de uitbreiding van het takenpakket van het Nederlands-Belgische SOF-detachement in de strijd tegen ISIS, worden geraamd op 5 miljoen euro. Waar mogelijk zal naar een verdeling van de additionele uitgaven met België worden gezocht. Het Nederlandse deel van de additionele uitgaven wordt gefinancierd uit het Budget Internationale Veiligheid.

De Minister van Defensie,
J.A. Hennis-Plasschaert

De Minister van Buitenlandse Zaken,
A.G. Koenders